

5 EVALUAČNÍ NÁSTROJE NIQUES

Kapitola poskytuje podrobný popis nástrojů vyvíjených v rámci projektu NIQUES a pojednává o jejich filozofii, místě ve spektru nástrojů schopných sledovat a hodnotit výsledky vzdělávání, zdůrazňuje jejich omezení i silné stránky a poskytuje cílený návod, ve kterých situacích je jejich použití vhodné, kdy problematické a kdy nevhodné. Zahrnuty jsou jak testové nástroje modulu InspIS SET, tak nově vytvářené evaluační nástroje vyvíjené v rámci nových inspekčních metodik (v rozsahu odpovídajícím jejich rozpracovanosti). Ukázky možných interpretací zjištění vzešlých z použití nástrojů NIQUES jsou součástí obsahu následující kapitoly 6.

5.1 Evaluační nástroje NIQUES

V rámci projektu NIQUES vzniklo několik sofistikovaných nástrojů umožňujících sledování vzdělávacích pokroků jednotlivých žáků. V souvislosti s testováním jsou to především moduly školního a domácího testování systému InspIS SET, z hlediska netestového ověřování dosažených výsledků pak evaluační nástroje související s inspekčními metodikami sledování rozvoje a hodnocení dosažené úrovně vybraných gramotností.

5.2 Testové nástroje NIQUES (obecný popis, způsob práce)

5.2.1 Moduly systému InspIS SET (certifikované, školní, domácí testování)

Systém InspIS SET je systém pro elektronicky realizované testování žáků. Je založen na využití katalogu testových úloh, které jsou dílem vytvářeny autory řízenými ČŠI například při přípravě certifikovaných testování, dílem jde o publikované úlohy vytvořené učiteli ve školách. Systém je možné použít v následujících režimech:

Certifikované testování. Jedná se o testování organizované ČŠI – od přípravy úloh přes sestavení testů, výběr škol do testovaného vzorku až po vyhodnocení výsledků a jejich analýzu. Školy se pro účast v certifikovaném testování nemohou zpravidla rozhodnout samy, nicméně obvykle mají možnost využít stejné testy za zcela porovnatelných podmínek v režimu školního testování. ČŠI rozhoduje o termínu testování a jeho organizaci – to nemusí vždy vyhovovat každému učiteli z hlediska ověřování jím sledovaných cílů. Avšak vzhledem k tomu, že jedním z úkolů testování je hromadné získání dat pro jejich další, hlubší analýzu, která poskytne průřezovou informaci o celém vzdělávacím systému nebo jeho jasně vymezené části, nelze takový sběr dat realizovat jinak. Výhodou přípravy celého testového šetření pod garancí ČŠI je garantovaná kvalita připravených testů, jasné a napříč testovaným vzorkem zcela porovnatelné podmínky testování a v neposlední řadě i zpracovaná agregovaná data umožňující po testování alespoň základní porovnání výsledků jednotlivého žáka, třídy nebo školy s průměry a rozložením výsledků za větší definovanou skupinu žáků. V případě zařazení otevřených úloh probíhá vyhodnocení centrálně proškolenými hodnotiteli dle předem stanovených a známých kritérií, což významnou měrou vede k ulehčení práce učitele a k objektivizaci získaných výsledků. Jako nevýhoda se může jevit fakt, že obsah testů je zcela na rozhodnutí ČŠI a nemusí ve všech zapojených školách odpovídat stejné fázi naplňování daného vzdělávacího obsahu dle ŠVP.

Školní testování. Systém InspIS SET umožňuje registraci žáků školy bez zásahu ČŠI a následnou realizaci téměř libovolných testování, u nichž si o všech parametrech rozhoduje škola (termín, obsah, ročník). Učitel může čerpat testové úlohy z veřejného katalogu úloh, dle vlastního uvážení je ale také modifikovat nebo doplňovat vlastními úlohami tak, aby výsledný